

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра політології

Сліпецька Юлія Миронівна

**Методичні рекомендації та матеріали для вивчення
навчальної дисципліни**

«ПОЛІТИЧНА РЕГІОНАЛІСТИКА»

для студентів третього року навчання спеціальності 052 «Політологія»
освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» (денна форма навчання)

Львів
2021–2022 н.р.

Затверджено на засіданні кафедри політології
Протокол № 1 від 26 серпня 2022 року

Схвалено Вченою радою філософського факультету
Протокол № 271/7 від 26 серпня 2022 року

ЗМІСТ

1. Вступ. Опис навчальної дисципліни	3
2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни	4
3. Семестровий план і структура навчальної дисципліни	5
4. Основна та додаткова література навчальної дисципліни	6
5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни	7
6. Теми та зміст семінарських/практичних занять навчальної дисципліни. Література	11
7. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни.....	14
8. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів.....	14
9. Розподіл балів, що присвоюється студентам.....	15
10. Контрольні питання для підсумкового контролю (заліку).....	16

1. Вступ. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Дисципліна з виборчого блоку 1 «Політичний аналіз і кон»алтинг"
	Спеціальність 052 «Політологія»	
Модулів – 1		<i>Рік підготовки:</i>
Змістових модулів – 1		3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – немає		<i>Семестр</i>
Загальна кількість годин – 120		6-й
		<i>Лекції</i>
		26 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		26 год.
		<i>Лабораторні</i>
		0 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		68 год.
		<i>Індивідуальні завдання: 0 год.</i>
		<i>Вид контролю: залік</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5,2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Перший (бакалаврський)	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять (лекційних, практичних і семінарських) до кількості годин самостійної й індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1,3.

2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Політична регіоналістика» – це нормативна навчальна дисципліна, яка вивчається студентами-бакалаврами третього року навчання спеціальності 052 «Політологія». Навчальний курс розрахований на 120 години і вивчається у шостому семестрі бакалаврату. Дисципліна є складовою частиною вивчення й освоєння політології. У структурі годин курсу виокремлено такі складові: лекційні заняття – 26 год.; семінарські заняття – 26 год., самостійна робота – 68 год.

Навчальна дисципліна «Політична регіоналістика» присвячена проблематиці регіонального поділу України. Окрема увага приділена псевдодержавним утворенням та тимчасово окупованим територіям України. Дисципліна розроблена як крос-дисциплінарна, зокрема на стику політології (політичних інститутів і процесів), політичної географії, геополітики та економіки. У вступній частині дисципліни заплановане ознайомлення студентів із призначенням і специфікою політичної регіоналістики. Студенти повинні бути ознайомлені також з сутністю, особливостями регіонального поділу України. Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб розуміти політичні процеси на глобальному і регіональному рівні, основні причини соціо-політичних розламів та причини і наслідки дезінтеграційних процесів, зокрема в Україні.

Метою вивчення нормативної дисципліни «Політична регіоналістика» є формування у студентів знань та оволодіння ними аналітичними навичками в сфері сучасної політичної регіоналістики шляхом систематизованого вивчення концептуально-методологічних основ дослідження регіону та процесів регіоналізації, основних теорій організації просторово-територіальних систем, основ політичного районування та електоральної географії України.

Завдання курсу:

- сформувані у студентів комплексні знання про політичну регіоналістику;
- ознайомити із закономірностями і особливостями регіонального поділу України;
- навчити студентів аналізувати вплив «російського фактору» в Україні, розуміти наслідки гібридної війни в Україні;

Крім того, в результаті успішного проходження навчальної дисципліни «Політична регіоналістика» студент набуде:

спеціальні (фахові) компетентності:

- Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах
- Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
- Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
- Здатність застосовувати основні форми, способи і засоби політичного консалтингу.

Програмні результати навчання:

- Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах
- Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності
- Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

- Застосовувати здобуті навички для успішної консультативної діяльності в роботі з політичними лідерами, інститутами, органами державної влади та громадськими організаціями.
- Формувати успішні комунікаційні стратегії, використовувати знання про міжіндивідуальну, групову та міжінституційну комунікацію для вирішення політичних конфліктів.
- Застосовувати теорії соціальної стратифікації, групової взаємодії, діяльності груп інтересів та груп тиску на місцевому, регіональному та державному рівні здійснення публічної політики.

Після завершення цього курсу студент буде:

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Політична регіоналістика» студент буде:

знати:

- предмет, методи, функції політичної регіоналістики, її понятійно-категоріальний апарат;
- основні теоретичні підходи до аналізу регіоналізму, концепції соціополітичного розмежування, особливості політичного районування України;
- особливості становлення електоральної карти України;
- ключові характеристики регіонів України на прикладі Закарпаття, Галичини, Волині, Північної Буковини, Центру, Південно-Східного регіону, Донбасу, АР Крим;

вміти:

- грамотно користуватися категоріями політичної регіоналістики щодо характеристики регіонів України;
- визначати ключові проблеми у розвитку регіонів України;
- оцінювати особливості соціополітичного розмежування в Україні, переваги та недоліки федералізації та автономізації;
- формувати власну позицію щодо перспектив становлення та особливостей трансформації соціополітичного розмежування в Україні застосовувати набуті знання для аналізу політичного ринку та його основних складових елементів; виявляти сильні і слабкі позиції передвиборчої політичної реклами тих чи інших політичних партій та політичних лідерів;

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
л.		п./с.	лаб.	інд.	ср.	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Політична регіоналістика як наука і навчальна дисципліна.	9	2	2			5
Тема 2. Основні поняття та категоріальний апарат	9	2	2			5
Тема 3. Соціополітичні розмежування в теорії політичної регіоналістики.	9	2	2			5
Тема 4. Політичне районування України	9	2	2			5

Тема 5. <i>Закарпаття: історичні, політико-економічні та соціокультурні особливості регіону</i>	9	2	2			5
Тема 6. <i>Галичина як етнокультурний регіон в політичному вимірі</i>	9	2	2			5
Тема 7. <i>Північна Буковина: соціополітичні характеристики регіону</i>	9	2	2			5
Тема 8. <i>Волинь як регіональний суб'єкт – історико-культурні та соціополітичні особливості</i>	9	2	2			5
Тема 9. <i>Центральна Україна: приклад українського помежів'я</i>	9	2	2			5
Тема 10. <i>Південно-Східна Україна як політичний регіон: ключові характеристики</i>	9	2	2			5
Тема 11. <i>АР Крим: конфліктний потенціал</i>	10	2	2			6
Тема 12. <i>Сепаратистські рухи в Україні. Тимчасово окуповані території України</i>	10	2	2			6
Тема 13. <i>Реінтеграція тимчасово окупованих територій України</i>	10	2	2			6
РАЗОМ	120	26	26	-		68

4. Основна та додаткова література навчальної дисципліни

Основна література:

1. Lees-Marshment J. Political Management The Dance of Government and Politics. Routledge, 2020. Режим доступу: <https://www.routledge.com/Political-Management-The-Dance-of-Government-and-Politics/Lees-Marshment/p/book/9780367467043>
2. Lees-Marshment J, Conley B., Elder E., Pettitt R., Raynauld V., Turcotte A. Political Marketing: Principles and Applications Routledge, 2020. Режим доступу: <https://www.routledge.com/Political-Marketing-Principles-and-Applications/Lees-Marshment-Conley-Elder-Pettitt-Raynauld-Turcotte/p/book/9780815353225>
3. Wilson Н.Т. Political management: Redefining the Public Sphere, De Gruyter, 2017. Режим доступу: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110854961/html>
4. Principles and functions of political management. January 2016. Journal of Process Management New Technologies 4(1):17-24. Режим доступу: DOI:10.5937/JPMNT1601017V
5. Шведа Ю. Технологія виборчої кампанії. Основи електорального маркетингу та менеджменту: навчально-методичний посібник, ЛНУ, 2013, 340с.
6. Шведа Ю. Вибори від А до Я: настільна книга менеджера виборчої кампанії. – Львів: Видавництво «Астролябія», 2015. – 384 с.

Додаткова література:

1. Лісничий В. В. Сучасний виборчий PR / В. В. Лісничий. – К., 2004.
2. Камуз А. Аналіз особливостей менеджменту виборчої кампанії в сучасних реаліях. - Державне будівництво. – № 1/2016
3. Королько В. Г. Основи публікрейшнз: підручник для студентів вузів / В. Г. Корольков; С. Удовик. – М.: Рефл-бук; К.: Ваклер, 2000. – 528 с.

4. Почепцов Г. Г. Іміджеологія: теорія і практика / Г. Г. Почепцов. – К., Адеф, 1998.
5. Полторак В. А. Політичний маркетинг. – Дніпропетровськ, 2001.
6. Бебик В. М. Політичний маркетинг і менеджмент. Підручник. – К.: МАУП, 1996. – 144 с.
7. Сліпецька Ю. Електоральні партії: теоретико-методологічні засади та ідеологічне позиціонування на прикладі паоламентських виборів 2019 / Юлія Сліпецька, Микола Спересенко // Грані. – 2020. – № 4 (23). – С. 45-57.
8. Сліпецька Ю. Зміна електоральних преференцій виборців під впливом політичної реклами під час президентської виборчої кампанії 2019 // Політичні партії і вибори: українські та світові практики: зб. ст. і тез за результатами четвертої міжнародної наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 9 листопада 2019 року / за ред. Анатолія Романюка і Віталія Литвина. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, – Вип. 4.– С. 114-124
9. Сліпецька Ю. Теоретико-методологічні засади дослідження електорального менеджменту і маркетингу / Ю. Сліпецька // Тези звітної наукової конференції філософського факультету / Відп. за випуск Л. Рижак, О. Квас. – Дрогобич : ТЗОВ «Трек-ЛТД», 2020. – С. 121-123.
10. Маніпулятивні технології в політичній рекламі (на прикладі президентської виборчої кампанії 2019)/ Ю. Сліпецька / Тези звітної наукової конференції філософського факультету / Відп. за випуск Л. Рижак, О. Квас. – Дрогобич : ТЗОВ «Трек-ЛТД», 2019.
11. Сліпецька Ю. Електоральні партії: ідеологічне позиціонування парламентських партій в Україні // Грані. – 2018. – № 21 (12). – С. 5-15.

Інтернет-джерела:

1. <https://gspm.gwu.edu/political-management>
2. <https://www.routledge.com/Routledge-Handbook-of-Political-Marketing/Lees-Marshment/p/book/9781138908765>

5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни

Тема 1. Політична регіоналістика як наука і навчальна дисципліна.

Становлення і розвиток політичної регіоналістики. Регіоналістика в системі політичних наук: взаємодія регіоналістики із суміжними дисциплінами (регіональна економіка, регіональна соціологія, політична географія, регіонознавство).

Предмет і метод регіоналістики. Основні теоретичні підходи в трактуванні предметного поля та етапи становлення політичної регіоналістики.

Методи дослідження та функції політичної регіоналістики як науки та навчальної дисципліни. Ступінь розробленості та перспективи подальшого розвитку політичної регіоналістики в Україні.

Тема 2. Основні поняття та категоріальний апарат

Регіон як базова одиниця дослідження. Основні підходи до його трактування. Регіональний та адміністративно-територіальний поділи: спільне і відмінне. Критерії регіональної стратифікації.

Регіоналізм та основні підходи до його визначення. Класифікація регіоналізму. Еволюція та стадії розвитку. Регіоналізм та регіоналізація: спільне і відмінне. Регіоналізація як протиположна глобалізації. Регіоналізм і регіональна політика

Категоріальний апарат дослідження регіонального фактору сучасного політичного процесу: децентралізація, деволуція, федералізм, автономізація, сепаратизм.

Основні теорії організації просторово-територіальних систем: фрагментація та інтеграція як державоутворюючі процеси (Ж. Готтман, Р. Гартшорн), цивілізаційний підхід (С. Гантінгтон), теорія суверенітету (Ж. Бодена, Ж. Руссо, Гамільтона), соціополітичні розмежування (С. Ліпсет, Ст. Роккан)

Тема 3. Соціополітичні розмежування в теорії політичної регіоналістики.

Класичні теорії розламів С. Ліпсета, Ст. Роксана. Концепція «центр-периферія», «регіон-регіон». Територіально-гетерогенні держави за Р. Туровським.

Поняття соціополітичного поділу на територіальній основі: суть, внутрішня структура, основні індикатори та стадії розвитку. Регіональні партії і рухи. Інституціоналізація розмежувань.

Соціополітичні розмежування на територіальній основі в Україні: основні чинники, стадії становлення та вияви. Основні небезпеки для України: протистояння по лінії «Схід-Захід».

Тема 4. Політичне районування України

Основні теоретичні підходи до регіонального поділу України: політичний, територіальний, культурний, етнічний, історичний чинники районування. Етнокультурне районування: Галичина, Волинь, Буковина, Закарпаття, Центр, Північна та Південно-Східна Україна і Крим.

Тема 5. Закарпаття: історичні, політико-економічні та соціокультурні особливості регіону

Історичні особливості формування Закарпаття як етнокультурного регіону. Досвід перебування у складі різних держав. Особливості регіональної ідентифікації, менталітету, історичної пам'яті.

Автономістські тенденції на Закарпатті. «Русинське питання». Регіональні партії на Закарпатті.

Особливості економічного потенціалу регіону: рівень зайнятості, безробіття, валовий регіональний продукт, середня заробітна плата.

Мовно-лінгвістичні, релігійні та культурні особливості регіону. Проблема політизації етнічності та конфліктний потенціал на Закарпатті.

Електоральні особливості виборчого процесу на Закарпатті, досвід парламентських, президентських та місцевих виборів.

Тема 6. Галичина як етнокультурний регіон в політичному вимірі

Галичина як етнокультурний регіон. Історичний досвід та особливості менталітету. Національне питання на Галичині. Релігійні, культурні та етнічні особливості регіону.

Економічний потенціал регіону: рівень зайнятості та безробіття, валовий регіональний продукт, середня заробітна плата. Галичина як регіон-донор чи регіон-реципієнт.

Мовне питання на Галичині. Зовнішньополітичні орієнтації (НАТО, ЄС).

Електоральні особливості виборчого процесу на Галичині, досвід парламентських, президентських та місцевих виборів.

Тема 7. Буковина: соціополітичні характеристики регіону

Буковина як етнокультурний регіон. Історичний досвід регіону і вплив його на формування ментальних особливостей. Національний склад регіону та етнічні меншини в Буковині.

Економічний потенціал регіону: рівень зайнятості та безробіття, валовий регіональний продукт, середня заробітна плата.

Релігійні, етнолінгвістичні, культурні, зовнішньополітичні особливості регіону.

Конфліктний потенціал на Буковині. «Румунське питання» та проблема політизації етнічності.

Електоральні особливості виборчого процесу на Буковині, досвід парламентських, президентських та місцевих виборів.

Тема 8. Волинь як регіональний суб'єкт – історико-культурні та соціополітичні особливості

Волинь в історичній ретроспективі. Особливості релігійної сфери Волині. Етнічний склад населення і соціально-економічний потенціал регіону. Суспільно-політичні процеси на Волині в період незалежності. Електоральні особливості Волині.

Тема 9. Центральна Україна: приклад українського помежів'я

Особливості історичного формування регіональної ідентичності. Соціально-економічні передумови політичної свідомості населення регіону.

Партійні, електоральні та ідеологічні характеристики центру України.

Особливості поведінки регіональної еліти в ключових питаннях та на важливих етапах політичного процесу.

Тема 10. Південно-Східна Україна як політичний регіон

Південно-східний регіон на прикладі Донеччини. Історичні особливості формування регіону. Історичні, ментальні та національні особливості регіону. Регіональна ідентифікація.

Економічний потенціал регіону: рівень зайнятості та безробіття, валовий регіональний продукт, середня заробітна плата

Релігійні, етнолінгвістичні, культурні, зовнішньополітичні особливості регіону.

Конфліктний потенціал в регіоні. Питання введення другої державної мови. З'їзди в Северодонецьку. Сепаратистські та автономістські настрої в регіоні

Електоральні особливості виборчого процесу в Південно-східному регіоні, досвід парламентських, президентських та місцевих виборів.

Тема 11. Крим: конфліктний потенціал

Автономна республіка Крим як етнокультурний регіон. Історичні, національно-культурні особливості регіону. Національний склад населення регіону. Питання репатріації кримських татар.

Економічний потенціал регіону: рівень зайнятості та безробіття, валовий регіональний продукт, середня заробітна плата

Релігійні, етнолінгвістичні, культурні, зовнішньополітичні особливості регіону.

Конфліктний потенціал в регіоні. Питання введення другої державної мови та автономістські настрої в регіоні

Електоральні особливості виборчого процесу в Криму, досвід парламентських, президентських та місцевих виборів.

Тема 12. Сепаратистські рухи в Україні. Тимчасово окуповані території України

«Російський чинник» в Україні. Соціополітичні розмежування і пропаганда. З'їзди в Северодонецьку. Псевдодержавні утворення ЛНР і ДНР. Прихована і відкрита збройна агресія РФ. Гібридна війна в Україні. Інформаційна безпека.

Тема 13. Реінтеграція тимчасово окупованих територій України

Військовий і дипломатичний сценарії повернення тимчасово окупованих територій. Інформаційна політика України. Відбудова України: фінансовий, психологічно-ментальний, соціальний, дипломатичний, безпековий та ін. чинники.

6. Теми та зміст семінарських/практичних занять навчальної дисципліни. Література

Тема 1. Політична регіоналістика як наука і навчальна дисципліна.

План:

1. Політична регіоналістика як навчальна дисципліна
2. Становлення та розвиток політичної регіоналістики в Україні
3. Предмет, об'єкт політичної регіоналістики
4. Методи та методологія дослідження

Основні поняття: політична регіоналістика, регіон, регіоналізація, регіоналізм, регіональна політика, локальна демократія, автономізація, централізація, децентралізація, федералізм.

Тема 2. Основні поняття та категоріальний апарат

План:

1. Регіон, регіоналізм, регіоналізація як об'єкти вивчення.
2. Теоретико-методологічні засади вивчення регіону
3. Сепаратизм, сецесія
4. Федералізм і федералізація

Основні поняття: політична регіоналістика, регіон, регіоналізація, регіоналізм, регіональна політика, локальна демократія, автономізація, централізація, децентралізація, федералізм.

Тема 3. Соціополітичні розмежування в теорії політичної регіоналістики.

План:

1. Теорія «кліваджів» С. Ліпсета та Ст. Роккана
2. Соціополітичні розмежування: суть, внутрішня структура, основні індикатори та стадії розвитку.
3. Соціополітичні розмежування на територіальній основі в Україні: стан та тенденції трансформації

Основні поняття: соціополітичне розмежування, регіональна партія, конфліктний потенціал, сепаратизм, регіональна ідентичність.

Тема 4. Політичне районування України

1. Політичне районування України: основні підходи
2. Потенційно конфліктогенні регіони України
3. Адміністративно-територіальна реформа в Україні.
4. Децентралізація: основні виклики

Основні поняття: район, громада, леценралізація, адміністративно-територіальна реформа.

Тема 5. Закарпаття: історичні, політико-економічні та соціокультурні особливості регіону

План:

1. Закарпаття як етнокультурний регіон: історичний досвід
2. Автономістські тенденції та «русинське питання» на Закарпатті
3. Етнолігвістичні, соціально-економічні, конфесійні, культурні особливості регіону
4. Електоральні особливості виборчого процесу на Закарпатті

Основні поняття: русинський рух, політизація етнічності, «КМКС» Партія угорців України, Демократична партія угорців України.

Тема 6. Галичина як етнокультурний регіон в політичному вимірі

План:

1. Галичина: особливості історичного минулого.
2. Етнічні, соціокультурні, демографічні та економічні особливості Галичини.
3. Виборчий процес у Галичині та партійна палітра регіону.
4. Специфіка Галичини як регіону та проблема галицького сепаратизму.

Основні поняття: валовий регіональний продукт, уніатська-греко-католицька церква, крайні праві, зовнішньополітичні орієнтації, НАТО, ЄС.

Тема 7. Буковина: соціополітичні характеристики регіону

План:

1. Історичні особливості формування Буковини як етнокультурного регіону
2. Етнічна мозаїчність регіону
3. Релігійні, лінгвістичні, культурні особливості регіону
4. Конфліктний потенціал на Буковині. "Румунське питання"
5. Виборчий процес на Буковині.

Основні поняття: політизація етнічності, румунське питання, Товариство румунської культури ім. Міхая Емінеску, "Румунська культурна фундація", рух "За Бессарабію і за Буковину", "Герцаївський край".

Тема 8. Волинь як регіональний суб'єкт – історико-культурні та соціополітичні особливості

План

1. Волинь в історичній ретроспективі.
2. Особливості релігійної сфери Волині.
3. Етнічний склад населення і соціально-економічний потенціал регіону.
4. Суспільно-політичні процеси на Волині в період незалежності.
5. Електоральні особливості Волині.

Основні поняття: Олевська республіка, релігійна сфера, етнічний склад населення

Тема 9. Центральна Україна: приклад українського помежів'я

План:

1. Історичні, соціально-економічні та культурно-релігійні параметри регіону
2. Ідеологічні та електоральні характеристики центру України
3. Регіональна еліта регіону, її частка в загальнодержавних органах

Основні поняття: регіональна ідентичність, центри впливу регіональна еліта, регіональні політичні партії

Тема 10. Південно-Східна Україна як політичний регіон: ключові характеристики

План:

1. Історичні, ментальні та національні особливості регіону. Регіональна ідентифікація.
2. Економічні показники регіону
3. Конфліктний потенціал у регіоні: з'їзди в Сєверодонецьку, питання введення російської як другої державної мови
4. Електоральні особливості виборчого процесу в Південно-східному регіоні

Основні поняття: з'їзд в Сєверодонецьку, федералізм, сепаратизм, автономізм.

Тема 11. АР Крим: конфліктний вимір

План:

1. Історичні та національно-культурні особливості формування АР Крим
2. Національний склад населення. Проблема репатріації кримських татар.
3. Конфліктний потенціал АР Крим. "Російський фактор".
4. Крим в окупації

Основні поняття: репатріація, кримські татари, автономіям, "російський фактор"

**Тема 12. Сепаратистські рухи в Україні.
Тимчасово окуповані території України.**

План:

1. «Російський чинник» в Україні. З'їзди в Сєверодонецьку.
2. Псевдодержавні утворення ЛНР і ДНР.
3. Гібридна війна в Україні: способи протидії

Основні поняття: військова агресія, гібридна війна, з'їзди в Сєверодонецьку, ЛНР, ДНР.

Тема 13. Реінтеграція тимчасово окупованих територій України

План

1. «Сценарії» повернення тимчасово окупованих територій.
2. Безпекова політика України.
3. Відбудова України: основні чинники.

Основні поняття: інформаційна політика, дипломатія, репарації

7. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Політична регіоналістика як наука і навчальна дисципліна. Основні поняття та категоріальний апарат	5
2	Тема 2. Основні поняття та категоріальний апарат	5
3	Тема 3. Соціополітичні розмежування в теорії політичної регіоналістики.	5
4	Тема 4. Політичне районування України	5
5	Тема 5. Закарпаття: історичні, політико-економічні та соціокультурні особливості регіону	5
6	Тема 6. Галичина як етнокультурний регіон в політичному вимірі	5
7	Тема 7. Північна Буковина: соціополітичні характеристики регіону	5
8	Тема 8. Волинь як регіональний суб'єкт – історико-культурні та соціополітичні особливості	5
9	Тема 9. Центральна Україна: приклад українського помежів'я	5
10	Тема 10. Південно-Східна Україна як політичний регіон: ключові характеристики	5
11	Тема 11. АР Крим: конфліктний вимір	6
12	Тема 12. Сепаратистські рухи в Україні. Тимчасово окуповані території України	6
13	Тема 13. Реінтеграція тимчасово окупованих територій України	6
Разом		68

8. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Також передбачено колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, групові розрахункові роботи, навчальні спільноти, тьюторство і т.д.), проектно-орієнтоване навчання, дискусії, аналіз статистичних баз даних.

На лекційних заняттях використовуються головно: словесні методи (розповідь, бесіда, пояснення, лекція, діалог); наочні і практичні методи (ілюстрація, демонстрація, а також презентація); метод синтезу, аналізу, індукції, дедукції тощо. На семінарських заняттях використовуються: дискусія, проблемно-пошуковий, репродуктивний, інтерактивний методи тощо. У рамках самостійної роботи застосовуються дослідницькі методи.

Оцінка знань, умінь і практичних навиків студента з курсу «Політична регіоналістика» здійснюється за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні/самостійні тощо – 60% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 60);
- контрольні заміри (модулі) – 40% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 40);
- залік – сума балів зароблених під час навчання.

Поточний контроль знань студентів проводять за трьома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента впродовж семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань/контрольних замірів;
- контроль за виконанням завдань самостійного опрацювання.

При контролі систематичності й активності роботи студентів оцінці підлягають:

- самостійна робота студентів;
- відвідування й активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Поточний контроль успішності здійснюється за п'ятибальною шкалою: "5" – відмінно, "4" – добре, "3" – задовільно, "2" – доповнення, "1" – коментарі (участь у дискусії). Контроль знань за результатами вивчення змістовного модуля оцінюється в 20 балів. Форма підсумкового контролю – залік в кінці семестру.

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів із дисципліни, котра завершується заліком, становить за поточну успішність 100 балів. Залік виставляється за підсумками роботи студента протягом семестру.

Поточний контроль та самостійна робота													Сума
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	50

1, 2 ... 13 – теми семінарських заняттях у рамках змістовного модуля.

При оформленні документів за залікову сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

9. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Національна шкала	Рейтингова шкала	Шкала ECTS	Пояснення
5 (відмінно)	90-100	A	Відмінно
4 (добре)	81-89	B	Дуже добре
	71-80	C	Добре
3 (задовільно)	61-70	D	Задовільно
	51-60	E	Достатньо
2 (незадовільно)	25-50	FX	Незадовільно
	0-24	F	Незадовільно без права перездачі

10. Контрольні питання для підсумкового контролю (заліку)

Орієнтовний перелік питань з курсу

«Політична регіоналістика»

1. Політична регіоналістика як наука і навчальна дисципліна
2. Основні поняття та категоріальний апарат політичної регіоналістики
3. Предмет політичної регіоналістики

4. Об'єкт політичної регіоналістики
5. Методи політичної регіоналістики
6. Функції політичної регіоналістики
7. Становлення і розвиток політичної регіоналістики в Україні
8. Взаємозв'язок політичної регіоналістики з іншими суміжними дисциплінами
9. Поняття регіону та основні підходи до його трактування
10. Регіоналізм і регіоналізація: спільне і відмінне
11. Класифікація регіоналізму
12. Регіоналізація як протиположна глобалізації
13. Автономізм, сепаратизм: діалектика взаємозв'язку
14. Федералізм. Основні теорії федералізації
15. Співвідношення між централізацією та децентралізацією
16. Деволюція та її різновиди
17. Основні теорії просторо-територіальних систем
18. Класичні теорії розломів С. Ліпсета та Ст. Роксана
19. Поняття соціополітичного поділу на територіальній основі: суть та внутрішня структура
20. Основні індикатори та стадії розвитку соціополітичного поділу
21. Теоретичні підходи до регіонального поділу України
22. Територіально-гетерогенні держави за Р. Туровським
23. Регіональні партії та рухи
24. Потенційно конфліктогенні регіони України
25. Політизація етнічності
26. Закарпаття як етнокультурний регіон: історичний досвід
27. Автономістські тенденції на Закарпатті
28. «Русинське питання» на Закарпатті
29. Етнолінгвістичні особливості Закарпаття
30. Соціально-економічні особливості Закарпаття як регіону
31. Культурні та релігійні особливості Закарпаття
32. Електоральні особливості виборчого процесу на Закарпатті
33. Угорські політичні організації в політичному процесі Закарпаття
34. Галичина як етноісторичний регіон України. Особливості історичного минулого.
35. Етнолінгвістичні особливості Галичини.
36. Релігійні та культурні особливості Галичини
37. Економічні особливості Галичини. Туристичний потенціал регіону
38. Національне, мовне питання на Галичині.
39. Зовнішньополітичні орієнтації на Галичині
40. Виборчий процес на Галичині: досвід парламентських, президентських та місцевих виборів
41. Історичні особливості формування Буковини як етнокультурного регіону
42. Етнічна мозаїчність Буковини як регіону
43. Релігійні, лінгвістичні, культурні особливості Буковини
44. Конфліктний потенціал на Буковині. "Румунське питання"
45. Особливості виборчого процесу на Буковині.
46. Центральна Україна: історичні та соціально-економічні параметри регіону
47. Культурно-релігійні особливості Центрального регіону
48. Ідеологічні та електоральні характеристики центру України
49. Регіональна еліта Центрального регіону, її частка в загальнодержавних органах
50. Історичні, ментальні та національні особливості Південно-Східної України
51. Економічний потенціал Південно-Східного регіону
52. Конфліктний потенціал у регіоні: з'їзди в Сєвєродонецьку, питання введення російської як другої державної мови
53. Електоральні особливості виборчого процесу в Південно-Східному регіоні

54. Сепаратистські настрої в Південно-Східному регіоні
55. Донбас як етнокультурний регіон
56. Історичні та національно-культурні особливості формування АР Крим
57. Національний склад населення. Проблема репатріації кримських татар в АРК.
58. Конфліктний потенціал АР Крим. "Російський фактор". Автономістські настрої в регіоні
59. Електоральні особливості виборчого процесу в АР Крим
60. Волинь як регіональний суб'єкт – історико-культурні та соціополітичні особливості
61. Північна Україна в структурі політичного районування України
62. Київ як регіон і його місце в політичному районуванні України Закон «Про статус столиці міста Києва».
63. Електоральна географія як напрям політичної регіоналістики
64. Електоральні пояси в Україні
65. Основні чинники електорального розмежування в Україні